

**Załącznik
do Uchwały Nr 3497/2017
Zarządu Województwa Opolskiego
z dnia 20 marca 2017 r.**

W projekcie *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Opola*, w zakresie określonym uchwałą Nr XXXVII/738/17 Rady Miasta Opola z dnia 26 stycznia 2017 r. należy uwzględnić zasady zagospodarowania oraz uwarunkowania i kierunki rozwoju przestrzennego o znaczeniu ponadlokalnym, ujęte w *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego* (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 2010 r. Nr 132, poz. 1509) oraz opracowywanej jego aktualizacji, w tym:

1. Zasady zagospodarowania:

Kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta Opole powinno odbywać się z uwzględnieniem poniższych zasad:

- 1) zachowania ładu przestrzennego – przejawiającej się prowadzeniem efektywnej i racjonalnej polityki przestrzennej i planistycznej, umożliwiającej uzyskanie harmonijnej całości uwzględniającej w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne;
- 2) racjonalnego kształtowania sieci osadniczej – polegającej na dążeniu do spójności struktury funkcjonalno-przestrzennej, zwartości struktury przestrzennej miasta oraz uzyskaniu równowagi terenów zabudowanych i terenów zieleni;
- 3) preferencji intensyfikacji zabudowy na terenach zainwestowanych wraz z ich regeneracją (odnową) – oznaczającej intensyfikację procesów inwestycyjnych na terenach już zagospodarowanych i przeciwdziałanie zajmowaniu nowych obszarów pod zabudowę;
- 4) budowania tożsamości regionalnej poprzez zachowanie dziedzictwa kulturowego – polegającej na pielęgnowaniu tradycji kulturowych, dbaniu o materialną spuściznę historyczną, eksponowaniu krajobrazu kulturowego i przyrodniczego i zacieśnieniu więzi społeczności lokalnych;
- 5) spójności i ciągłości przestrzennej przy wyznaczaniu obszarów planistycznych i ich strefowaniu – w celu wykorzystania lokalnych i regionalnych potencjałów rozwojowych przy jednoczesnej minimalizacji sytuacji konfliktowych, polegającej na wskazaniu, poszanowaniu i ochronie obszarów cennych przyrodniczo i kulturowo (objętych ochroną prawną i planowanych do ochrony) przy wyznaczaniu wielofunkcyjnych obszarów rozwoju;
- 6) poprawy dostępności przestrzennej – polegającej na organizacji wydajnej sieci transportowej i opartego na niej zrównoważonego transportu publicznego z uwzględnieniem powiązań infrastrukturalnych i funkcjonalnych;
- 7) stymulowania rozwoju - społecznego, gospodarczego i przestrzennego, z wykorzystaniem istniejącego potencjału gospodarczego, kadr i zasobów naturalnych, wraz ze wsparciem sektora gospodarki opartej na wiedzy i innowacyjności.

2. Uwarunkowania i kierunki rozwoju przestrzennego:

2.1. Funkcje Opola

Miasto Opole - rdzeń Aglomeracji Opolskiej koncentruje funkcje o znaczeniu krajowym i regionalnym, w szczególności w zakresie: nauki, badań i rozwoju, otoczenia biznesu, administracji, kultury, sztuki, ochrony zdrowia, rozrywki, turystyki, rekreacji, sportu, mass mediów, polityki.

Rozwój przestrzenny miasta powinien uwzględniać, m.in.:

- a) rozwój funkcji metropolitalnych w obszarze śródmiejskim i miejskim, w tym:
 - rozwój infrastruktury społecznej najwyższego standardu i najwyższej rangi o znaczeniu ponadlokalnym,
 - wzmacnianie i eksponowanie funkcji symbolicznych, w tym ochrona elementów historycznego układu urbanistycznego i rewitalizacja historycznej zabudowy śródmiejskiej,
 - zagospodarowanie centrum administracyjno-biznesowego, koncentrującego reprezentacyjne funkcje/siedziby instytucji i placówek,
 - rozwój przestrzeni publicznych o wysokim standardzie funkcjonalno-użytkowym,
 - zagospodarowanie śródmiejskiego centrum komunikacyjno-komercyjnego.
- b) rozwój węzłowych funkcji komunikacyjnych, w tym:
 - budowę nowoczesnego węzła przesiadkowego w rejonie dworca kolejowego i autobusowego w Opolu;
 - organizację na terenie miasta systemu P&R;
- c) zachowanie i ochronę elementów historycznego układu urbanistycznego;

2.2. Dostępność transportowa

W rozwoju przestrzennym miasta należy uwzględniać m.in.:

- a) poprawę dostępności transportowej w układzie wewnętrznym i zewnętrznym, w tym:
 - rozwój transportu publicznego;
 - realizację pełnego drogowego układu obwodowego miasta Opola, w tym:
 - budowę Obwodnicy Południowej (Piastowskiej) miasta Opola od ul. Strzeleckiej do Obwodnicy Północnej, przebiegającej w okolicy ul. Niemodlińskiej i Krapkowskiej;
 - budowę Obwodnicy Wschodniej miasta Opola wraz z mostem na rzece Odrze na wysokości Groszowic;
 - budowę drugiej jezdni Obwodnicy Północnej miasta Opola w ciągu dróg krajowych nr 46 (Kłodzko – Szczekociny) i nr 94 (Krzywa – Balice),
 - powiązanie obwodnicy południowej Opola z autostradą A4 w nowym węźle autostradowym między miejscowościami Ochodze i Prószków (budowa drogi łączącej planowany węzeł autostradowy pomiędzy węzłami Opole Zachód i Opole Południe);
 - przebudowę układu dróg, w tym:
 - DK nr 45 na odcinkach Obwodnica Północna miasta Opola – Zawada i Obwodnica Południowa miasta Opola – węzeł „Opole Południe” (Dąbrówka) do parametrów drogi klasy GP (należy rozważyć zasadność budowy drogi o przekroju dwujezdniowym) z ominięciem terenów zainwestowanych;
 - DW nr 454 relacji Opole – Namysłów na odcinku Obwodnica Północna Miasta Opola – Dobrzeń Wielki do parametrów drogi klasy G wraz z budową obwodnicy Wróblin – Czarnowąs – Borki - Dobrzeń Mały - Dobrzeń Wielki;
 - DW nr 414 (Opole – Lubrza) do parametrów drogi klasy G wraz z budową obwodnicy miejscowości Winów;
 - DW nr 423 (Opole – Kędzierzyn-Koźle) do pełnych parametrów klasy G, wraz z budową obwodnic miejscowości: Grotowice, Przywory;
 - DW nr 435 (Opole – Prądy – droga nr 46) do pełnych parametrów klasy G;
 - DW nr 459 (Opole – Skorogoszcz) do pełnych parametrów klasy G;
 - usprawnienie powiązania lewo i prawobrzeżnej części miasta poprzez realizację przepraw mostowych w dolinie Odry;
 - realizację trasy średnicowej na kierunku wschód – zachód;
 - modernizację linii kolejowych i infrastruktury pasażerskiej, w tym:
 - zwiększenie przepustowości linii kolejowej nr 144 i nr 61;
 - modernizację magistralnej linii kolejowej nr 136 relacji Opole Groszowice – Kędzierzyn-Koźle (fragment międzynarodowych tras kolejowych E 30 i C-E 59);

- modernizację pierwszorzędnej linii kolejowej nr 277 relacji Opole – Jelcz – Wrocław (fragment międzynarodowych tras kolejowych C 30 i C 59);
- modernizację/rewitalizację drugorzędnych linii kolejowych nr 287 relacji Opole Zachodnie – Nysa i nr 301 relacji Opole – Namysłów;
- rozwój funkcji transportowej rzeki Odry (modernizacja istniejących śluz, portu żeglugi śródlądowej „Opole”, przystani przeładunkowej „Metalchem” oraz nabrzeży przeładunkowych);
- b) ograniczenie komunikacji samochodowej, głównie ruchu tranzytowego w centrum miasta, w tym utworzenie gęstej sieci bezpiecznych dróg rowerowych;
- d) zwiększenie dostępności i powiązań węzłów komunikacji zbiorowej (dworce, przystanki) z centrum komercyjnym (ulice handlowe), zgodnie z zasadami ładu przestrzennego.

3. System przyrodniczy

W rozwoju przestrzennym miasta należy uwzględnić m.in.:

3.1. Rozwój powiązań systemu przyrodniczego, w tym:

- utrzymanie drożności funkcjonalno-przestrzennej systemu przyrodniczego miasta z otoczeniem (obszarów węzłowych i struktur pasmowych),
- ograniczenie presji inwestycyjnej w korytarzach ekologicznych Odry, Prószkowskiego Potoku, Chrząstawy/Maliny,
- utrzymanie systemu nawietrzania obszarów miejskich,
- utrzymanie mozaikowatości krajobrazu, funkcji przyrodniczej, strukturotwórczej, żywicielskiej i rekreacyjnej zielonego pierścienia Opola.
- objęcie formą ochrony prawnej terenów Lasu Grudzieńskiego w postaci Obszaru Chronionego Krajobrazu „Las Grudzieński”;

3.2. Racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi, w tym:

- ochronę udokumentowanych złóż margli i wapieni oraz ich eksploatację uwzględniającą wymogi ochrony środowiska;
- określenie kierunków działań rekultywacyjnych dawnych wyrobisk;
- ochronę zasobów wodnych głównych zbiorników wód podziemnych: GZWP 333 „Opole – Zawadzkie” wymagającego najwyższej ochrony zasobów wodnych oraz GZWP 335 „Krapkowice – Strzelce Opolskie” i GZWP 336 „Niecka Opolska” wymagających wysokiej ochrony zasobów wodnych.

4. Dziedzictwo kulturowe

W rozwoju przestrzennym miasta należy uwzględnić m.in.:

4.1. Ochronę i rewitalizację historycznego układu urbanistycznego miasta Opola wpisanego do rejestru zabytków,

4.2. Objęcie ochroną prawną obiektów i obszarów reprezentujących wybitne bogactwo i różnorodność dziedzictwa kulturowego miasta:

- *Franciszkańskiego zespołu kościelno-klasztornego*, w postaci pomnika historii;
- *„Ostrówka” i wyspy Pasięka*, w postaci parku kulturowego;

4.3. Zachowanie i ochrona dóbr kultury współczesnej (Hala Widowiskowo-Sportowa „Okrągłak”, Amfiteatr Tysiąclecia w Opolu, Pomnik Bojowników o Polskość Śląska Opolskiego).

5. Infrastruktura techniczna

W rozwoju przestrzennym miasta należy uwzględnić m.in.:

5.1. Rozwój systemu elektroenergetycznego, w tym:

- przebudowę istniejących jednotorowych odcinków linii 400 kV w relacji Pasikowice – Dobrzeń oraz Dobrzeń – Trębaczew na linie dwutorowe 400 kV z wykorzystaniem trasy istniejących linii;
- budowę dwutorowej linii 400 kV relacji Ząbkowice – Dobrzeń, Dobrzeń – Świebodzice;

- modernizację stacji elektroenergetycznej 400/110 kV Dobrzeń;
- rozbudowę rozdzielni 110 kV w stacji Dobrzeń dla przyłączenia FW Bąków II;
- rozbudowę stacji elektroenergetycznej 220/110/30/15 kV Groszowice;
- ewentualną przebudowę linii 220 kV na linie 400 kV, względnie na linie wielonapięciowe i wielotorowe, w relacjach:
 - Groszowice (Opole) – Ząbkowice Śl. /w przypadku zaniechania planów realizacji budowy linii 400 kV relacji Ząbkowice – Dobrzeń/,
 - Kędzierzyn – Groszowice,
- modernizację istniejącej linii elektroenergetycznej 110 kV relacji Groszowice – Ozimek;
- adaptację linii dwutorowej wysokiego napięcia 110 kV relacji: Groszowice – Hermanowice, Dobrzeń – Ozimek, Grudzicka – Światowida, Dobrzeń – Gosławice, Dobrzeń – Hermanowice; Dobrzeń – Rogalice, Dobrzeń – Pawłów, Groszowice – Gracze, Dobrzeń - Groszowice;
- adaptację linii jednotorowych wysokiego napięcia 110 kV relacji: Zakrzów – Harcerska, Gosławice – Grudzicka, Groszowice – Sudecka, Dobrzeń – Sudecka, Groszowice – Harcerska, Groszowice – Grudzicka, Groszowice – Cementownia Groszowice, Groszowice – Tarnów Opolski, Groszowice – Krapkowice, Groszowice – Górażdże, Dobrzeń – Zakrzów, Dobrzeń – Pawłów, Dobrzeń – Rogalice, Dobrzeń – Namysłów, ;
- rozbudowę i modernizację istniejących stacji GPZ 110/15 kV: Sudecka, Grudzicka, Groszowice Cementownia,
- adaptację stacji GPZ 110/15 kV: Opole-Groszowice II, Opole-Gosławice, Opole-Harcerska, Opole-Światowida, Opole-Zakrzów;
- budowę gazociągu DN 1000 Zdieszowice – Wrocław;
- przebudowę gazociągu Zdieszowice - Wrocław, odgałęzienie do SRP Opole Zachód,
- gazociąg wysokoprężny relacji Kluczbork – Opole o nominalnym ciśnieniu 6,3 MPa i przekroju DN 500,
- adaptację gazociągu wysokoprężnego relacji Zdieszowice – Gać – Wrocław Ołtaszyn o nominalnym ciśnieniu 4,0 MPa i przekroju DN 350,
- adaptację gazociągu wysokoprężnego relacji Tułowice – Opole Chmielowice o nominalnym ciśnieniu 4,0 MPa i przekroju DN 80/100;

6. Ochrona przeciwpowodziowa

W rozwoju przestrzennym miasta należy uwzględnić m.in.:

6.1. Podnoszenie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, w tym realizację działań technicznych i nietechnicznych:

- modernizację istniejących wałów przeciwpowodziowych rzeki Odry;
- utrzymanie polderów Czarnowąsy i Żelazna;
- realizację polderów Żelazna II i Winów;
- rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury na terenach zurbanizowanych, zapewniającej retencję wód i przetrzymywanie wód w miejscu opadu.

Opracował:

Tomasz Midura

Referat Zagospodarowania Przestrzennego Województwa

Departament Polityki Regionalnej i Przestrzennej UMWO

03.02.2017 r.